

Küre-Muhafazakar Otoriterliğe Karşı Yeni Dünyanın İlk Zaferi: Taksim Komününe Selam

The First Victory Of The New World Against Glo-Conservative Authoritativeness: Greetings To The Taksim Commune

Ertan Eğribel-Ufuk Özcan

“Benim gibi üç çocuk daha istermisin Tayyip?”

“Ohhh gazzz”

“Merak etme anne, önden gitmiyorum, hep beraber yürüyoruz”

“Bıraksan ağaç sadece gölge yapacaktı, şimdi tarifi imkansız meyveler verdi”

“Biz AKP’siz dine / CHP’siz Ata’ya / MHP’siz vatana /

BDP’siz Kürde sahip çıkarız / Biz halkız”

“Bu daha başlangıç, mücadele sürüyor”

Taksim Komünü Duvar Yazılarında Gezi Ruhü

Özet: Küre-muhafazakar otoriter yeni dönemde Türkiye, eski ve yeni toplumsal hareketlerin birbirleriyle karşılaştıkları, farklılaştıkları, çatıştıkları, karşılıklı başarı ve zaaflarının görüldüğü, dünya ölçüsünde belli derslerin çıkarılabileceği bir “laboratuar” gibi. 28 Mayıs 2013’te Taksim Gezi Parkı’nda başlayan ve bir anda bütün Türkiye sathına yayılan toplumsal direniş 1 Haziran’da saldırıların püskürtülmesi sonrasında “Taksim Komünü” ile sonuçlandı. Bu makalede Gezi direnişiyile gerçeklik kazanan Taksim Komünü küresel egemenlik ilişkilerine karşıt yeni bir eylemlilik durumu olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Taksim Komünü, Gezi ruhu, Gezi Parkı

Abstract: In the new globe-conservative authoritarian period, Turkey has been like a “laboratory” where the old and new social movements meet and differentiate, conflict together, where mutual successes and weaknesses are seen and where certain lessons can be taken across the globe. The social resistance which started on 28th May 2013 and spread all around Turkey in an instant resulted with “the Taksim Commune” after the attack was repelled. In this article, the Taksim Commune is discussed as a new condition of movement against the global sovereignty relations.

Keywords: The Taksim Commune, Gezi spirit, Gezi Park

1 - Küre-muhafazakar otoriter yeni dönemde Türkiye, eski ve yeni toplumsal hareketlerin birbirleriyle karşılaştıkları, farklılaştıkları, çatıştıkları, karşılıklı başarı ve zaaflarının görüldüğü, dünya ölçüsünde belli derslerin çıkarılabileceği bir “laboratuar” gibi. 28 Mayıs 2013’te Taksim Gezi Parkı’nda başlayan ve bir anda bütün Türkiye sathına yayılan toplumsal direniş 1 Haziran’da saldırıların püskürtülmesi sonrasında “Taksim Komünü” ile sonuçlandı. Bugün Taksim Komünü’nün 14 günü. İlginç olan, bu sonucu ne direnişçilerin, ne iktidarın, ne de

dünya kamuoyunun ifade etmekten çekinmesidir. Taksim Komünü'nün alenen ilan edilmemesinin nedeni, halen kararsız bir dengenin sürmesi ve direnişçilerin bu yönde siyasi, toplumsal bilince kaynaklık edecek yeni bir örgütlenme kuramamasıdır. Ancak olayların sadece "3-5 ağaç, bir bina" ile sınırlanmadığını bütün dünya bilmektedir. Bunu en iyi ifade eden terim Türkiye ve dünyayı saran "Gezi Ruhu"dur. Bu yazı, olayların sürdüğü, henüz bütün yönleriyle sonuçlarının ortaya çıkmadığı ilk on-on beş günlük bir döneme ilişkin erken bir giriş/değerlendirme olarak düşünülmelidir. 28 Mayıs isyanının "ana karargahı" Taksim Gezi Parkı ve Beşiktaş Başbakanlık Ofisi önünde kesişen ana arterlerdir. Taksim Komünü'nün sınırlarını da, direnişin odaklandığı ve bunu koruyacak ana arterler oluşturmaktadır. İsyanın dalga dalga bütün Türkiye çapında yayılması, gündelik yaşamı da kapsayacak biçimde anti-iktidar-düzen karşıtı bir hareket olarak biçimlenmesi değerlendirmelerin sadece Gezi Parkı ve mevcut siyasi iktidar ile sınırlanamayacağını açık göstergesidir. İlk defa geniş toplum kesimleri mevcut dünya düzeni-içi marjinal/etkisiz, uyumlu bir konumdan "düzen-dışı" bir konuma geçtiler, iktidarın/otoritenin göstergesi olan ne varsa gündelik yaşam tarzı düzeyinde ona karşı çıkararak özgürleşme yoluna gittiler. Bu yönde kazanımlarının ilk sonucu, kararsız bir dengeyi ifade eden Taksim Komünü'dür.

2- Taksim Komünü toplum içi farklılıkların, kimlik sınırlamalarının dışına çıkarak en geniş biçimde gerçek demokrasi, birlik ve dayanışmanın sözcüsü haline geldi. Türkiye ilk üç-dört gün içinde direnişin verdiği özgürlükle verili siyasetlerin, görüşlerin dışına çıkarak "devrim ve özgürlük havasını" soludu ve Taksim Komünü ile sahip çıktı. Bu direniş/özgürlük atmosferi daha önce hiçbir eyleme katılmamış sıradan insanları da içine çekerek onların eylem ve dayanışma düzeyinde kendiliğinden bilinçlenmesini ve yeni deneyimler kazanmasını sağladı. "Gezi ruhu", küreselleşme döneminde mevcut siyaset ve görüşleri aşan, otoriteye karşı kültürel özgürleşmenin ifadesi oldu. Taksim Komünü'nde cisimleşen "gezi ruhu" küreselleşmenin getirdiği mutlak kimliklere dayalı yerelleştirme, taşralaştırma, soysuzlaştırma girişimlerini boşa çıkardı. Gündelik yaşam tarzı düzeyinde reel-siyaseti, reel-iktisadi yücelten görüşlere karşı kültür, uygarlık ve toplum sorunlarını yeniden gündeme getirerek Doğu ve Batı halklarının da desteğini aldı. Taksim Komünü'nü sadece Gezi Parkı'yla sınırlamak mümkün değildir. Ancak tüm Türkiye'nin gözünün üstünde olduğu, gözü gibi korumak için direnişi genişlettiği belli bir odaktan söz etmek mümkündür. Güneyinde Dolmabahçe Stadı'nın hemen arkasından başlayan Gümüşsuyu ve Taşkılla'ya inen yollar, kuzeyinde Tarlabası girişi, batısında Cihangir ve Sıraselviler'den Top-hane'ye inen yollar, doğusunda Harbiye Caddesi bu direniş hattını ve odağını oluşturmaktadır. Bugün Gezi Parkı içinde çadırların arasında gezenler, çadırlara ve çadırlar önünde bekleyen gençlere kimi zaman küçümseme ile bakanlar barikatları ve oluşan Taksim Komünü'nü görmemekte, ancak bu ruhu hissetmektedirler. Taksim Komünü'nün sınırlarını çizen bu yollar üzerinde kurulan ve halen muhafaza edilen barikatlar küre-muhafazakar otoriterliğe karşı dünyada başarı

kazanan ilk deneyim ve zaferdir. Taksim Komünü bütün zaaflarına ve kararsız dengesine rağmen küre-muhafazakar otoriterliğe karşı bütün verili siyasi partilerin, örgütlenmelerin üzerinde yükselen yeni bir arayışının odağıdır.

3- Taksim Komünü'nü oluşturan gezi ruhunun dünya ve Türkiye ölçüsünde açığa çıkardığı büyük bir güç ve potansiyel vardır. Ancak gezi ruhunun mevcut düzen, iktidar, devlet, otorite, kimliklere dayalı mutlak ve ötekileştirilmiş, çoğulculuk anlayışına karşı direnişte sağladığı özgürleşme, birlik ve coşku ölçüsünde kitlelerin örgütlenme düzeyini yükseltip kalıcı hale getirmesinden, mevcut dünya egemenliğine karşıt yeni bir alternatif bilinç ve kimlik kazandırmasından, isyanın içinden kendi önderlerini çıkartmasından söz etmek mümkün değildir. Geniş halk kitlelerinin eski-yeni hareketlerin etkisiyle, devrimci olması gerekmeyen, ortak ama belirsiz "Diren Gezi" ve "Erdoğan istifa" sloganında birleşmesi, hareketin yaşam tarzı, özgürleşme açısından kültürel düzeyde genişliğine karşılık, kararsız dengenin ifadesi olan belirsizlikle ifade etmesi (daha doğrusu kendini ifade edememesi), hedef ve yön belirten siyasi sloganlardan kaçınması, ekolojik bir hareket olarak da kendisini temellendirmemesi, direnişe hem bir genişlik sağladı, hem de belli bir yönden sınırladı. Bu nedenle polisin geri çekilmesi, iktidarın ve resmi muhalefetin tavrıyla direnişin zafer havasıyla mitinge veya Gezi Parkı önündeki bekleyişe (kimi zaman hareketin sağladığı ilgi nedeniyle sıradanlaşan, eğlence ve iletişim dünyasının ikonlarının gösteri ziyaretleriyle "sirk"e veya kimi zaman curcunaya, açık şenliğe) dönüşmesi bile korku ve otoriterliğin dayattığı verili gündelik yaşamın sınırlarının aşılması olarak ilk on beş günün görüntüdeki ilk kazanımı oldu. Bütün bu görüntünün ötesinde şimdi kararlı bir bekleyiş hakim. "Ne yapmalı?" sorusunun cevaplanmaktan kaçınılması, cevabının da bilinmemesi, kimi zaman belirsizlik, yorgunluk halinin artmasına yol açsa bile, Gezi Parkı, içindeki gündelik yaşamın çeşitliliği, farklılığı, geniş destek ve moralin sağladığı yeni katılımlarla sürekli kendini tazeleyen bir cazibe ve direnç merkezi haline geldi. Bütün Türkiye destek ve direncini Taksim Komünü'nün yanına koydu. Esas önemli olan ve Gezi ruhunu belirleyen, "3-5 ağaç, bir bina" olmaktan çıkararak da bu derinliktir. Bu derinlikle bağlantı kurmak için direnişin "ana karargahı" yeni yönetim ve yaşam merkezi haline gelmekten, bunu sağlayacak siyasi örgütlenme ve yöntemlerden bilinçle-bilinçsizce kaçındı. Kendiliğinden olana teslim olma, bilinçten ve siyasetten kaçma yanında, kendi gücüne aşırı güven ve yüceltme bunda önemli bir rol oynadı.

4- Taksim Komünü'nün bütün zaaf arına, siyasi yetersizliklere karşın kültür düzeyinde küre-muhafazakar otoriterliğe karşı yarattığı direnme ve özgürleşme potansiyelinden endişe duyulmaktadır. Bu nedenle ilk dört günde polisin saldırılarına karşı kurulan barikatlar, bugün polisin arkasında beklediği Taksim Komünü ve gezi ruhunu sınırlandırmak, direnişçileri yalıtım için kaldırı(a)madığı küre-muhafazakar otoriterliğin çaresiz kaldığı savunma siperlerine dönüştü. Kendinden emin, mağrur, kibirli, kabadayı, insanları horlayan küre-muhafazakar otoriterlik ve Türkiye'deki uzantıları ilk defa kendi gücü ve iktidarı konu-

sunda şüphe, korku ve kaygı içindedir. Hareketin Türkiye ve dünya çapındaki prestijini yalıtılmak için daha şimdiden (direnişin 14. gününde) çözümünü “Gezi Parkı’yla” sınırlamaya çalışmaktadır. İstanbul Belediye Başkanı’nun Gezi Parkı’nı Beşiktaş’a kadar uzatacak “mimari” bir öneriyle gelmesi, yapılacak Topçu Kışlası’nın AVM olmayacağı, şehir müzesi yapılacağı, hatta Gezi Direnişi Dayanışma Platformu’na bu yapı ve parkın içinde yönetimde yer verilip, burayı bir anlamda Gezi Parkı direnişini turistik hatıra haline getirecek yeni düzenlemeler yapılacağını ilan etmesi, ilk on günde Taksim Komünü’nün yaptığı sıçramanın ne kadar büyük olduğunu gösterir. Türkiye’de sosyalist birikimin, muhalefet ve direnişin sembolü olan, 1 Mayıs 1977 mitinginin ve kıyımının gerçekleştiği Taksim meydanı bugün Taksim Komünü’nün sıradan bir parçasıdır. Bu, değişim ve atılımın, sıçramanın nereye geldiğini göstermektedir. Batı’dan gelen açıklamaları ve desteği, olayları denetim altına alma çabasını, hatta “Erdoğan’ın harcanması” seçeneğini de bu açıdan almak gerekir. Buna karşılık Taksim Komünü ve ruhunun yarattığı iktidar boşluğunu doldurmak, kendini kurtarmak ve işe yarar hale getirmek için mevcut iktidar, farklı seçeneklerden uzaklaşarak, kendisini de siyasi olarak tasfiye edecek, Batı’dan başka kimsenin istemeyeceği şiddet, katliam seçeneğini gündeme getirmek istemektedir. Batı olayları denetim altında tutmak yanında, daha bir ay öncesinde gündeme getirilen muhtemel Türk-Kürt iç savaşı öncesi, çatışmanın sonucunu değiştirmek, taraflardan birini yıpratmak ve oluruna gelirse yeni düzenlemeler içinde daha ileri imkanlar elde etmek için, her halükarda kazananın olmayacağı “Beyaz Türk-Müslüman Türk” iç savaşını veya bunun getireceği yıkıma eşdeğer bir gerginliğin ve toplumsal parçalanmanın tırmandırılması siyasetini öne çıkarmıştır. Korkuyla, panik halinde yönelen böyle bir siyasetin tutmayacağı da aşikardır. Kitleli infazların, katliam ve yıkımın düşünülmesi, içine düştükleri açmazın net bir ifadesidir. Zor durumdadırlar. Provokasyon, katliam, vahşet hazırlıklarını etkisiz hale getirecek olan da halkın birlik ve dayanışmasından başka bir şey değildir. Amaç artık sadece Taksim Komünü’nü yıkmak ve Gezi ruhunu geriletmek olmanın ötesinde, gelecekte de savunulamaz hale getirmektir. Taksim Komünü ve oluşan kararsız denge bu açıdan da tartışılmaya muhtaçtır.

5- Taksim Komünü yeni toplumsal hareketlerden olduğu gibi, düzene karşı eski toplumsal hareketlerden de farklı özellikler göstermektedir. Ancak mevcut dünya düzenine, iktidar ve uygarlık anlayışına antici bir yaklaşımla karşı çıkmakta başarılı olan direniş hareketinin yeni bir düzen alternatifi, dünya görüşü ve örgütlenme ortaya çıkarmakta hazırlıksızlığı gözden uzak tutulmamalıdır. Bu yönde şartların olgunlaşmaması veya değerlendirilememesi, ancak Gezi ruhunun kapsayıcılığı, derinliği, hareketin yeni özelliklerle adım adım devam etmesi olumlu-olumsuz pek çok yeni gelişmeye yol açacaktır. En sonda söyleyeceğimizi baştan söyleyelim. Taksim Komünü’nün ve Gezi ruhunun bugünden yarına başarı kazanma şansı yoktur. Hatta bu isyanın günler, aylar içinde “sönümlenmesi” veya şiddet ve zorbalıkla ortadan kaldırılması yeni bir yenilgi, yorgunluk, içe

kapanma, antilik halinin, nihilizm ve küre-muhafazakar otoriterliğin genişlemesini de beraberinde getirmesi muhtemel sonuçlardan biridir. Ancak “gezi ruhu”-nun açığa çıkardığı toplumsal enerji ve özgürleşme bundan sonraki bütün yeni tartışmaların miladı olması açısından yeni arayışlara kaynaklık edecek, açılım sağlayacak belli deneyimler içeriyor. “Gezi ruhu”-nun yeniyi inşa etmek için bugünden yarına başarısız olması veya direnişi yeni biçimlerle zenginleştirmezse tekrarlarla kendi tüketerek etkinliğinin ortadan kalkması bile küre-muhafazakar dönemde dünya ve Türkiye mücadele tarihinin en önemli olayı olarak anlamını ve varlığını sürdürecektir. Öyle ya da böyle, bu hareket “sönümlense” veya yenilse bile şekillendiği koşullar, tartışmalar, yürüyen kararları, kararsızlıkları, direniş potansiyeli, ironisi, sokaklara egemenliği, kültürel genişliği ve muhtemel -asla arzulanmayacak- acıklı sonucuyla XXI. yüzyılın en önemli oluşumu, politik dönemlerinden biri olarak Türkiye ve dünya halklarının hafızalarında kalacaktır. Eski-yeni mevcut siyasi hareketlerin, sivil toplum kuruluşlarının hem bu direnişten etkilenmesi, hem de yönetim düzeyinde şaşkın, mesafeli duruşları, kendiliğinden olana teslimiyetleri, siyasi yetersizlikleri, hazırsızlıkları, olayların gerisinde kalmaları vermeleri gereken özeleştirici açısından da bir fırsattır. Düzene karşı çıkan geniş halk kitleleri yeni arayışlara, görüşlere açık hale gelmişlerdir.

6- XIX. ve XX. yüzyılın düzen karşıtı modern toplumsal muhalif hareketlerinin sosyalizmin biçimlenmesi açısından Paris Komünü yenilgisinin yeri ve rolü ne ise, Taksim Komünü ve gezi ruhu da XXI. yüzyıl küre-muhafazakarlaşma karşıtı muhalifet için aynı değerdedir. Bu açıdan Taksim Komünü’nü küre-muhafazakar otoriterliğe karşı bütün dünyada kazanılan ilk zafer olarak selamlıyoruz. Paris Komünü iki ay kadar bir süre yaşamıştı, Taksim Komünü’nün bugün 14. Günü! Paris Komününden ilham alan Lenin, Rusya’da sosyalist devrim Paris Komünü’nün yıkılışı olan 70 günlük süreyi geçtiğinde büyük bir sevinçle karlar üzerinde zıplayarak kutlama yapmıştı. Paris komünarları o dönemin muktedir güçleri tarafından “açulcular” olarak nitelenirken, bugün Taksim Komünü ve ruhunun yaratıcıları da “açulcular” olarak tanımlanmaktadır. İstanbul’un ve Taksim’in içe dönük gençleri, hovardaları, ayyaşları, orospuları, çapkınları, muhafazakarları, liberalleri, sessiz bireyci öğrencileri, fanatik futbol taraftarları, kravatlı beyaz yakalılar, sırtında çantaları, başörtülü kızları, kararlı Atatürkçüleri, genç sosyalizm militanları, yoksulları, düzenbazları, kaytarıcıları, korkakları, şöhret avcılar, merdiven altı atölyelerde güç şartlarda çalışan genç kız ve erkek çalışanları, her yerde her zaman çeşitli kimlikleriyle kadınları, küçük çıkarlar peşinde koşanları, varoşların apaçileri, anarşistleri, Türkleri, Kürtleri, muhacirleri, turistleri, tezgahçıları, hırsızları, işportacıları, işçileri, işsizleri, stajyer doktorları, özürülleri, üniversite çalışanları, ev kadınları, genç emeklileri, memurları vb. yaptıkları işi idealize etmeden barikatlarda bir araya gelerek gerçek direnişçilere, kahramanlara dönüşüyorlar. Kavranamayan, tüm ülke çapında devrimci şenlik ve bayram havasını sağlayan bu kararlılık ve genişliktir. Açulcu olarak horlanan bu insanlar en sert, gaddar saldırıları sanki sıradan bir iş yapar gibi karşıyorlar. Bu “açulcular” iki dünya imparatorluğuna başkent-

lik etmiş İstanbul'un en merkezi yeri olan Taksim'i zapt ederek, mekanı şenlik ve bayram yerine çevirerek küre-muhafazakar otoriterliğin ikiyüzlülüğüne, dayatmacı siyasetine, ahlaksızlığına, kendilerine zorla dayatılan yaşam tarzına ve kültürüne karşı özgürleştiriyorlar. Gezi Parkı alanı, üç-beş ağaç değil, otorite karşıtlığı içinde bir simge, el koyma ve özgürleştirmenin ifadesi ve uygulamasıdır. Bunun konulmamış adı bellidir: Taksim Komünü.

7- Taksim Komünü sönmülense veya saldırılar karşısında yıkılsa bile tüm dünya için yeni bir başlangıç ve umuttur. Paris Komünü yenilgisi sosyalizm içinde iktidar, devlet, otorite, egemenlik, işçi sınıfının iktidarı gibi yeni tartışmalara neden olmuş, sosyalizm içinde yeni ayrımların ortaya çıkması, Marxizmin bu tartışmalarda ağırlık kazanması gibi sonraki yüzyılı da etkileyen yeni sonuçlara yol açmıştır. Sadece Marx-Engels değil, sonrasında aynı çizgide Lenin, Mao gibi sosyalizmin önderleri de Paris Komününe özel bir önem atfetmişlerdir. Troçkizm, anarşizm gibi çeşitli siyasal akımların Ortodoks Marxist sosyalizmle çatışması ve farklılığı da Paris Komünü'nün getirdiği özgürlükçü tartışma konularına dayalıdır. Gezi ruhu da küre-muhafazakar dönemin sosyalizm, özgürleşme, direniş, değişme, egemenlik, uygarlık tartışmaları açısından Paris Komünü'ne benzer bir değerdedir. Bu direnişin küreselleşme karşıtı hareketlerden veya Arap Baharı gibi yeni oluşumlardan ayrılması, kendine özgü özellikler göstermesi, Batı saldırganlığına karşı Doğu'nun savunuculuğu mirasına ve Batıcılığa deneyimine sahip Türkiye'den gelmesi bir rastlantı değildir. 28 Mayıs isyanının içinde hem eski, hem de yeni toplumsal hareketlerin ve örgütlenmelerin ortaklaşa eylemleri, CHP tabanı ve İP'den anti-kapitalist Müslümanlara, çevrecilere kadar dayanışması, daha önce hiçbir siyaseti benimsemeyenlerin, siyasi küskünlerin ve antici, kişisel girişimcilerin olması, ancak direnişin sıradanlaşmaması, bunlardan sadece birine özgü olmaması bile bu direnişi ayrı bir yere oturtmak için ve elbette umutlu olmak için yeterlidir.

8- Taksim Komünü ve gezi ruhu işçi sınıfına dayalı modern toplumsal hareketlerden ayrıldığı gibi Sovyetler Birliği'nin tasfiyesi sürecinde ortaya çıkan, küre-muhafazakarlığa temel oluşturan neo-liberal hareketlerin önünü açan, Doğu Avrupa'daki toplumsal hareketlerden, Sosyal Forum veya Arap Baharı olarak adlandırılan Tahrir meydanı, Libya örneği hareketlerin sonuçlarından, amaç, yöntem ve usullerinden, örgütlenme ve değerlerinden ayrı özellikler taşımaktadır. Sosyal Forum hareketi sonuçta sorunların temelini belli uluslararası kuruluşlar ve tekellerle mücadele ile sınırlamaktadır. Bu anlamda yeni bir yaşam tarzı ve yeni bir dünya, uygarlık projesi olmadığı için küreleşmenin çerçevesi içinde kalmaktadır. Kimin neyi, nasıl yönettiği, nasıl kararların alındığı konusunda belli zaafklar olduğu gibi, hareketin yönü, yönetimi ve denetiminde de zaafklar vardır. Geniş halk kitlelerini harekete geçirmek ve sürekliliği sağlamak konusunda da başarısızdır. Arap Baharı'nın öznesi olan toplumsal hareketlerin en başta gelen zaafı ise küresel-muhafazakarlık çerçevesini aşamamış olmalarıdır. Bunda kadınların hareketin dışında kalmasının önemli bir rolü vardır. Buna karşılık Gezi ruhu en geniş çerçeveyi sağladığı gibi, özellikle genç kızların, kadınların cins kimliğine

mahkum olmadan her yönüyle aktif olarak olaylara katılmaları hareketin genişlemesinde, toplumsallaşmasında, elde edilen kazanımlara adım adım süreklilik sağlanmasında ve bu kazanımlara sahip çıkılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bir anlamda Gezi ruhunun oluşumunda, direniş yerine siyasetin öne çıktığı zamanlarda zaafılar söz konusu olduğunda kadınlar hareketin gündelik yaşam tarzı düzeyinde yeniden üretilmesinde, zenginlik ve yaratıcılık kazanmasında öne çıkmakta, hareketin sürekliliğini ve toplumsallaşmasını sağlamaktadırlar.

9- Taksim Komünü ile uyanan Gezi ruhu ile, günümüz kurulu düzeninin çerçevesi yetersiz kalmasına ve o çerçevenin dışına çıkılmasına rağmen, bu yeni toplumsal hareket yeni ilişkilerin sürekliliğini sağlamak, kalıcı hale getirmek konusunda karşılaşılan sorunları bütün yönleriyle aşacak bir olgunluğa, birikime de henüz sahip değildir. Taksim Komünü'nün henüz emekleme döneminde hedef koyamaması, siyasetsizliği, bilinçten kaçınması giderek kendini küçümsemesine, her şeyle dalga geçmesine, antilikten, alternatifsizlikten kaynaklanan mizaha ve ironiye, kimi zaman curcunaya dönüşmesi risklerini de bağrında taşımaktadır. Bu, kararsız dengenin de bir ifadesidir. Ne mevcut düzenin geçerli olması, ne de yeni düzen alternatifinin ortaya konmaması harekete bir kimlik, yön vermekten uzaklaşmaya, ilişkileri ve görüşleri geliştirme çabasından vazgeçmeye dönüşmektedir. Bunu Taksim komününün temsil ettiği özgürleşmeyi, direnişi dondurmamak, katılaştırmamak, çözüm bütün yönleriyle bilinmediğinden ve sürekli hale gelmediğinden, yeniyi yanlış bir şey, yanlış bir görüş ve kimlik üzerinde inşa etmemek için yapmaktadır. Bu kaygı ve zaafa saygı duyulmalıdır. Bugünden yarına çözüm beklemek, sabırsızlık ve aciliyeti öne çıkarmak, hareketi katılaştırmak, dondurmak geniş halk kitleleriyle ilişki kurmakta büyük sorunlara ve açmazlara neden olabilir. On beş günlük direniş ve özgürleşmenin pahası üç direnişçinin ölmesi, polis intiharları ve binlerce yaralıdır. İnsanların, gençlerin ölümünden, yaralanmasından medet ummak, çözüm konusunda daha atılgan, daha pervasız olunmasını beklemek ve sabırsızlık en büyük duyarsızlıktır. Bu hareketin dayanışma ve birlik eğiliminin daha güzel ve barışa dayalı, özgür yeni bir dünya ve Türkiye olduğu unutulmamalıdır. Küre-muhafazakar otoriter saldırganlığın, tahammülsüzlüğün, kıyıcılığın, darlığın nedeni de budur. Bu yöntemleri paylaşmadığı için Taksim Komünü ve gezi ruhu yeni bir uygarlık anlayışının temsilcisi ve taşıyıcısıdır. Esas değişimi ve çözümünü de burada aramak gerekir. Hareketin kendi içinde, direnişte sağlanan birlik, özgürlük, barış ve dayanışma, komün bayrağı haline gelen "kırmızı-beyaz", "ayyıldızlı" bayrakların ortasında türlü farklılıkların da ifade edilmesine ve geliştirilmesine müsaittir. Her ikisine de sahip çıkmak gerekir. Gezi ruhu bunları toplumlar arası ilişkiler içinde kapsayarak geliştirmek durumundadır. Bu açıdan Taksim Komünü duvar sloganlarından anlamlı birisini hatırlamak gerekir: "*Biz AKP'siz dine / CHP'siz Ata'ya / MHP'siz vatana / BDP'siz Kürde sahip çıkarız / Biz halkız*". Bu slogan, mevcut sınırlılığı aşma potansiyeli taşıyan önemli bir başlangıç ve özettir.

10- Önce gözümüzün önündeki "derin" gerçekliği tanımlayalım ve kavrayalım. Taksim Komünü gerçektir, dünyada ve Türkiye'de yeni bir iktidar ve uygarlık

odağıdır. Taksim Komünü ve ruhu daha şimdiden önümüze çözüm olarak dayatılan mutlak kimliklere dayalı “çözüm sürecini”, taşralaşmayı, gündelik hayatın her yönünde geçerli hale getirilmeye çalışılan otoriterliği, verili iktidar ve verili muhalefet darlığını, kendi toplum tarihimize ve mirasımıza karşıt bir biçimde gelişen Suriye saldırganlığını paramparça etmiştir. Önce bu gerçekliğin toplumsal bilince çıkarılması ve sahip çıkılması gerekir. Devrim anında büyük atılımlar, sıçramalar sıradanlaştığı için kimi zaman büyük oluşumların, kazanımların farkına varılmasında, toplumsal bilinç haline getirilmesinde sorunlar vardır. On beş gün öncesine kadar kaçınılmaz olarak tanımlanan egemen siyaset ve dünya görüşü, küre-muhafazakar otoriterlik artık savunulamaz hale gelmiştir. 2023’e kadar iktidarı sürdüreceğine kesin gözüyle bakılan mevcut iktidarın üzerinde belirgin şüphenin ortaya çıkması, Amerikan merkezli küre-muhafazakar otoriterliğin olayların içine girmek ve denetim sağlamak için bu diyeti vermeye razı olması, hükümetin ve Erdoğan’ın istifasının konuşulması bile sıradanlaşmıştır. Kısa bir zaman öncesinde kimsenin hayal bile edemediği, düşünmediği pek çok sonuç bugün bir gerçekliktir. Yaşanan olayların sıcaklığında, belirsizlik ve medyanın toz dumanı içinde bu gerçek bile henüz idrak edilememektedir. Tekrar etmekte fayda var. Kazanımların, gelinen yerin toplumsal düzeyde bilince dönüştürülmesine, sahip çıkılmasına gerek vardır. Her devrim anında olduğu gibi dünya ve Türkiye açısından gerçekleşen büyük atılımlar, sıçramalar direnişin ve özgürleşmenin getirdiği atmosfer içinde sıradan görülmektedir. İlerleme, gelişme, özgürleşme olarak tanıtılan egemen dünya görüşü ve siyasetlerin toplumsallaşmaya ve uygarlığa karşıt, gerici, çürümüş yüzü bütün yönleriyle açığa çıkmıştır. Türkiye’ye dayatılan, yeni arayışlara izin vermeyen otuz yıllık şiddet, terör belasının çözüm süreci adı altında verilen “kısa arada” bir soluklanma yaratması bile yeni Türk-Kürt iç savaşı olasılığının gündeme getirilmesinin önüne geçecek yeni bir arayışın ortaya çıkması için yeterli olmuştur. Sovyetler Birliği’nin tasfiyesi sonrasında Türkiye’nin nasıl bir imkan ve fırsatı kaçırdığı da açıkça görülür hale gelmiştir.

11- Taksim Komünü ve gezi ruhu, horlanan, işe yaramaz bir yığın olarak görülen başta gençler olmak üzere geniş halk yığınlarının, sıradan insanların tarihi kararlarında nasıl öne çıktığını, nasıl devrimcileştiğini göstermesi açısından unutulmaz bir ders olmuştur. Bu olaylar sosyalizm ve devrimci değişimler açısından olduğu gibi sosyoloji ve toplum bilimleri açısından da Türk toplum kimliğinin yeniden biçimlenmesi, toplumsal olayların nasıl değiştiği, geniş halk kitlelerinin gücü ve yaratıcılığı konularında önemli sonuçlar çıkarmamız açısından da öğretici olmuş, mensubu olduğumuz bilimin alanını, imkanlarını genişletmiştir. Türkiye ve dünya tarihi bir dönemden ve sınavdan geçiyor. Taksim Komünü ve gezi ruhu kendi potansiyelini değerlendirecek ve yeni açılımlar, örgütlenmeler yaratarak yeni bir dünya, uygarlık çözümünün yolunu açabilecek mi? Doğu-Batı çatışması ve ilişkilerini kapsayacak ve aşacak genişlikte bir çözümün temsilcisi olabilecek mi? Herkesin, dünyanın önündeki gerçek gündem budur. Türkiye’nin bu açıdan yeterli tarihi deneyimi ve potansiyeli vardır. Her yeni devrimci sıçrayış sadece ileriye olmanın öte-

sinde geçmiş tarihe yönelik de büyük bir sıçrayıştır. Aşama ancak belli bir geleneği kapsayarak mümkündür. Bu nedenle tarihi yok sayanlar, yeni, köksüz bir başlangıç isteyenler günümüz küre-muhafazakar gericiliğidir.

12- XX. yüzyıl Sovyetler Birliği'nin tasfiyesi ve Amerikan saldırganlığının Orta Doğu'da yeni düzenlemelere girişmesiyle sona ermişti. Bu değişim yanlış bir biçimde yeni yüzyılın, yeni milenyumun ve Amerikan dayattığı küreselleşmesinin başlangıcı olarak da tanımlanmıştı. Doğu halkları bu saldırganlık önünde yeni bir alternatif yaratamadığı için pasif ve kendi aleyhlerinde olana mevcut düzene katılmayla sınırlanmıştı. Taksim Komünü bu değişimi tersyüz eden, devasa bir sıçrayıştır. Bu ileriye atılış, aşama aynı zamanda geçmişteki bütün devrim ve mücadele geleneğinin, yenilgi ve açmazlarının birikimini ve sorgulanmasını da içinde taşımaktadır. Taksim Komünü ve gezi ruhu küre-muhafazakar otoriterliğin karşısında yeni bir alternatifi ortaya koymuştur. Kolaycılığa, kaytarmacılığa, sabırsızlığa katılmadan bu durum değerlendirilmelidir. XXI. yüzyıl yeni başlıyor.

KÜRE-MUHAFAZAKAR OTORİTERLİĞE KARŞI YENİ DÜNYANIN İLK ZAFERİ OLAN TAKSİM KOMÜNÜNÜ SELAMLIYORUZ.

XXI. YÜZYILIN ÖNÜNÜ AÇAN TAKSİM KOMÜNÜ VE GEZİ RUHUNUN YARATICISI TÜRKİYE'Yİ SELAMLIYORUZ.

